

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
D. Klomberg

begrotingsprogramma
6 Financiën

draagt bij aan Global Goal(s)
 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

b en w-vergadering
24 september 2019

agendapunt
1

bijlage(n) ter inzage
3

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
22 oktober 2019

agendapunt

raadsvergadering
12 november 2019

agendapunt

onderwerp
Programmabegroting 2020.

INHOUD VOORSTEL

Het college verzoekt de raad om:

- 1 in te stemmen met de Begroting 2020, inclusief de paragrafen en de bijlagen, en hiermee het pakket aan maatregelen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2020;
- 2 in te stemmen met het onttrekken van € 1.951.000,00 uit de algemene reserves ter dekking van het begrotingsresultaat 2020;
- 3 in te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve van € 1 miljoen voor de Jeugd en Wmo voor het jaar 2020 en deze ten laste te brengen van de algemene reserve;
- 4 wanneer in de komende vier jaren sprake is van een positief begrotingsresultaat dit terug te laten vloeien naar de algemene reserve;
- 5 kennis te nemen van de Meerjarenbegroting 2021-2023.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

Het budgetrecht binnen gemeenten ligt bij de gemeenteraad. Dit is verankerd in artikel 189 van de Gemeentewet: 'Voor alle taken en activiteiten brengt de raad jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden'. Met dit voorstel wordt recht gedaan aan deze wettelijke bepaling waarbij wordt toegewerkt naar een meerjarenbegroting die reëel en structureel sluitend is met een (waar mogelijk) positief resultaat in elke jaarschijf.

2 Wat is de aanleiding?

De programmabegroting is opgesteld in overeenstemming met de geldende voorschriften voor gemeenten. Daarnaast is voor de Begroting 2020 e.v. rekening gehouden met de eisen van de provinciaal toezichthouder die Rheden heeft meegekregen bij het vaststellen van de Begroting 2019. De begroting is zo opgesteld dat met ingang van 2020 wordt bezuinigd om de meerjarenbegroting reëel en structureel sluitend te krijgen, met waar mogelijk een positief resultaat in elke jaarschijf. Verder is rekening gehouden met de uitgangspunten voor de Begroting 2020 e.v. conform de Kadernota 2020 d.d. 11 juni 2019. In het bijzonder heeft uw raad het college de aanpak en de onderzoeksrichtingen voor de bezuinigingen meegegeven om Rheden wederom financieel stabiel te krijgen.

Deze uitgangspunten zijn:

- 1 De Meerjarenbegroting 2020-2023 moet in elk begrotingsjaar tenminste sluitend zijn (in ieder geval op € 0,00 uitkomen).
- 2 In eerste instantie worden besparingen gezocht binnen het taakveld waar het tekort is ontstaan. Als dat niet mogelijk is, kijken wij ook naar de andere taakvelden.
- 3 Voor alle taakvelden worden de bezuinigingsmogelijkheden onderzocht.
- 4 Het college streeft naar maximale transparantie en brengt het volledige overzicht van mogelijke maatregelen in beeld.

Bij het proces om te komen tot een reëel en sluitende begroting constateert het college dat de tekorten tot en met 2023 tussen de € 7 en € 5 miljoen per jaar bedraagt. Dat is zo'n 5% van de totale begroting met het gevolg dat er stevige keuzes gemaakt moeten worden.

De totale begroting bedraagt in 2020 € 118,7 miljoen aan lasten

De totale opbrengst van het onderzoek naar bezuinigingsmogelijkheden bedraagt € 6,8 miljoen in 2020 oplopend tot € 10,6 miljoen in 2023. Zie de bijlage bij de programmabegroting voor het overzicht van de mogelijke maatregelen.

Het door het college voorgestelde pakket aan maatregelen is conform de uitgangspunten uit de Kadernota 2020 en heeft het volgende resultaat:

	2020	2021	2022	2023
Begroting bestaand beleid	-€ 6.525.000	-€ 5.615.000	-€ 6.101.000	-€ 5.318.000
Voorgestelde ombuigingen	€ 4.574.000	€ 6.052.000	€ 6.670.000	€ 6.750.000
Saldo meerjarenbegroting	-€ 1.951.000	€ 436.000	€ 571.000	€ 1.431.000

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Artikel 191 van de Gemeentewet.
- Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV).
- Financiële verordening gemeente Rheden 2016.
- Raadsbesluit 'uitgangspunten Meerjarenbegroting 2020-2023' (26 maart 2019).
- Kadernota 2020.

4 Wat willen wij bereiken?

Met de vaststelling van de begroting wordt voldaan aan de wettelijke voorschriften. Tevens wordt de financiële vertaling van het beleid en de investeringen voor 2020 vastgesteld en kennisgenomen van de Meerjarenraming 2021-2023 waarbij door het nemen van de maatregelen sprake is van een vanaf 2021 een structureel sluitende begroting met een positief saldo.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Het college geeft na vaststelling van de Programmabegroting 2020 e.v. uitvoering aan de opgenomen prestaties binnen de vastgestelde financiële kaders. Het college stuurt actief en monitort, na vaststelling van de begroting door de raad, de implementatie van de vastgestelde maatregelen zodat de begroting duurzaam in balans komt.

6 Wat gaat het kosten?

Zie hiervoor de toelichting van de meerjarenraming van de Programmabegroting 2020 en voor een uitgebreidere toelichting de financiële begroting.

7 Wat zijn de risico's?

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden genoemd die nog niet financieel vertaald zijn in de begroting. Deze risico's en onzekerheden kunnen het begrotingsresultaat in de toekomst nog negatief beïnvloeden.

De top vier risico's zijn:

- 1 Wegvallen extra rijksmiddelen Jeugd vanaf 2022.
- 2 Gezien de hoeveelheid bezuinigingsmaatregelen bestaat het risico dat niet alle bezuinigingen (tijdig) worden gerealiseerd.
- 3 Aanvullende bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen (diverse oorzaken*).
- 4 De uitvoeringskosten op de nieuwe taken (dit geldt voor alle 3 de decentralisaties) blijven stijgen door een toenemende vraag.

Het risico is aanwezig dat er nog immer sprake is van een volume toename binnen de jeugd en Wmo. In hoeverre dit een structureel karakter heeft is nog onzeker. Om eventuele stijgende lasten op te vangen wordt voorgesteld een bestemmingsreserve hiervoor in te stellen van € 1 miljoen.

Het college stuurt actief en monitort de implementatie van de maatregelen op het behalen van de bezuinigingen. Zie ook punt 5 van dit raadsvoorstel.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De begroting is een uitwerking van hetgeen door de raad bij de Kadernota is besproken en vastgesteld. De maatregelen om de begroting in evenwicht te brengen zijn overwegend en grotendeels door de eigen organisatie, met steun en aansturing vanuit een extern bureau, naar voren gekomen en getoetst bij het management op uitvoerbaarheid.

De OR is actief betrokken bij het proces. Echter, betreft het een politiek primaat tot en met vaststelling begroting. Hierna zal de formele rol van de OR aan de orde zijn en specifiek voor de personele gevolgen.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De Programmabegroting 2020 wordt na vaststelling naar de provincie als toezichthouder gestuurd. Aan het CBS worden de financiële gegevens via de Informatie voor Derden (IV3)-aangifte verstrekt.

Op 2 oktober vindt er een inwonersbijeenkomst plaats. Op deze avond kunnen inwoners in gesprek met het college over de voorgenomen maatregelen.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

De Programmabegroting 2020 is onderdeel van de planning en control-cyclus van de gemeente Rheden. Deze cyclus kent een continue evaluatie. Het volgende evaluatie-/bijstellingsmoment is bij de Jaarrekening 2020.

De Steeg, 1 oktober 2019

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Hans Kettelerij,
secretaris.